

madja is meg a rossz szellem a remetét, azt is a közösség sínyli meg; „a remetének vigyáznia kell saját értelmére a kísértések idején. A démon jelenlétében ugyanis az értelem azonnal megragadja saját testének alakját, s bensőleg készen áll arra, hogy testvérere támadjon, vagy egy nővel közösjön.”

Evagriosz műveit 553-ban betiltották: tanítása ettől kezdve „szamizdatban”, mások neve alatt terjedt, mégis óriási hatást gyakorolt az európai kereszténységre. Ezt a könyvet forgatva megértjük, miért. (Ford., a bevezetőt és a jegyzeteket írta Baán Izsák OSB; „Lectio divina, 4.” *Szent Maurícius Monostor – L’Harmattan, Bakonymbél – Budapest, 2006*)

SÁGHY MARIANNE

ISTENNEL A SEMMIBŐL

A VÉGTELEN FELÉ

Böjte Csabával beszélget Csengey Ágota

Csaba testvérnek a személyes életútját, illetve Erdélyhez és a magyarsághoz való viszonyát feltáró interjúkötet után (*A fénygyújtogató. Kairosz, Budapest, 2006*) az olvasó most megismerkedhet az Isten- és emberszolgálat mozgató erejével: a ferences szerzetes szeretettől átítatott hitével. Böjte Csaba ennek köszönhetően látja a jövőt a gyermekekben és az ifjúságban, óérettük épít „anyaotthont, óvodát, iskolát, napközi otthonokat, gyermekvédelmi központokat”, és teremthet „az árváknak, a szegényeknek, akiknek nem természetes a meleg étel, a fűtött szoba, a tiszta ruha, a jó szó” (13). Ezeket a gyermekeket, akiket a lassan, de biztosan elfogyó magyar társadalom többé-kevésbé kivetett magából, ő egy-egy kibontásra, kibontakoztatásra váró „csodaszép csomag”-nak tekinti. „A gyerek nem olyan, mint egy váza — mondja —, hogy azt rakok bele, amit akarok, hanem benne van Isten szép ajándéka, ezt kell jósággal, szeretettel felszínre hozni. Bátorítani kell a gyereket, hogy merjen gondolkodni, tépelődni, vázlatokat készíteni, bátran kimondani azokat az értékeket, igazságokat, szépségeket, amelyeket az élet általa akar a világnak ajándékozni” (15–16).

Böjte Csabát ez a jóba és a szeretetbe vetett hit élteti, amely mélyen gyökerezik Jézus Krisztus tanításában és személyes életpéldájában, aki megtestesülésében tulajdonképpen sorsközösséget vállalt az úton lévő, megbotló, elbizonytalanodó, olykor csüggedő emberrel. Igehirdetésében az egyháznak is ezt kellene szüntelenül tudatosítania, önmaga és a hívek előtt. Üzenetek és életnek ugyanis valamiféleképpen összhangban kell lennie egymással, hogy hitelessé-

get sugalljon. Ennek beszédes bizonyítéka az árkosi anyaotthon kezdeményezés, amely emberséges alternatívát kínál azok számára, akiknek ennek hiányában szinte biztosan csak az abortusz maradna, mint lehetőség.

A kötet egyes fejezeteiben az olvasó előtt kibontakoznak a hitből táplálkozó szeretet további megvalósításai is. Ilyen például a gyermekvédelmi hálózat — ahol „jó gyerekek lenni!” (37) —, több mint 30 központtal; de ide tartoznak a bentlakásos intézetek is, amelyek ma már behálózzák Erdélyt (Déva, Szászváros, Szováta, Zsombolya, Kolozsvár, Torockó, Nagyszalonta, Kisiratos, Szárhegy, Kászon, Petrosény), és különösképpen a szórványvidéken megjelenítik a katolikus és magyar jelenlétet. Mivel azonban a gyermekek különböző nemzeti és vallási környezetből származóan alkotnak közösséget, az együtt-lét-ben egy időben és párhuzamosan tanulják meg az önbecsülést és a mások tiszteletét. Hiszen az identitástudat a kiegyensúlyozott személyiség egyik alapfeltétele. Ez pedig elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a létért való küzdelemben — amelytől nem lehet, és nem is szabad megvédeni a gyermekeket, az élet ugyanis „nem babra meg, mindannyian a létünkért küzdünk” (58) — valamiféle értékrend és értékközpontúság mégis csak helyet kapjon. Ellenkező esetben a gátlástalan cinizmus érvényesül, és lesz a mérvadó.

Csaba testvér munkájának természetszerűen része a kudarc és a nehézség is. Ez azonban nem csüggeszti el, mert lehet, hogy a most elszórt magvak egyszer még gyümölcsöt teremnek. „Aki gyerekekkel foglalkozik — mondja —, az hosszú távon kell hogy gondolkozzon. Sok türelem kell ahhoz, hogy a nevelés meghozza a gyümölcsöt. Meg vagyok arról győződve, hogy minden egyes jó szó, kedvesség megtérül, mert aki szeretetet vet, az szeretetet arat.” (64)

Böjte Csaba szavaiból józanság és léttapasztalat árad. Határozottan teszi a dolgát, lehetőséget biztosítva sokaknak, hogy a maguk módján ők maguk is jót tegyenek, jók lehessenek. Életpéldájával hirdeti, hogy az anyagi javak csupán eszközök, s a legnagyobb érték maga az ember, aki üdvösségre hivatott!

Sólyom László bevezető szavai szerint a könyv legnagyobb leckéje, hogy „jónak lenni jó; jót tenni jó”, ahogy azt Böjte Csaba szüntelenül hangoztatja. Mindez egyszerű — csak akarat kell hozzá, hiszen „az élet szép, az élet jó, és élni érdemes” (126), különösképpen, ha azt értelmesen igyekszünk tenni. („Miért hiszek?, 33”; *Kairosz Kiadó, Budapest, 2006*)

JAKAB ATTILA